

DEN EUROPÆISKE UNION
Den Europæiske Fond
for Regionaludvikling

Vi investerer i din fremtid

VELFÆRDSTEKNOLOGI OG KOL

FORVÆRRING

Målgruppe:

Social- og sundhedshjælpere

Indhold:

Dag-til-dag-forandringer
Forværring/eksacerbation
Forebyggelse af forværring
Observationer og handlinger

Videofilm:

Til dette modul hører en videofilm.
Scan koden med din mobiltelefon
og se filmen.

FORVÆRRING/EKSACERBATION

Borgeren/patienten kan nogle gange sige, at "det går dårligt i dag. Jeg tror, jeg har en forværring". Her skal vi som sundhedsfaglige være meget opmærksomme på, om der er tale om dag-til-dag-forandringer, eller om der er tale om en egentlig forværring. Der skal observeres og handles forskelligt på de to forandringer.

1.

Dag-til-dag-forandringer kan skyldes høj luftfugtighed i vejret, stegeos fra køkkenet, brænderøg. Det kan også skyldes, at borgeren/patienten har sovet dårligt, er ked af det eller har været fysisk aktiv. Alt sammen omstændigheder, der giver besværet vejtrækning og følelsen af, at KOL-sygdommen forværres.

2.

Egentlig forværring udløses ofte af en infektion i luftvejene eller af partikler i indåndingsluften. Tilstanden vil afvige fra dag-til-dag-forandringerne. Desværre medfører en forværring at

borgeren/patientens lungefunktion og funktionsniveau reduceres. Selv efter lungeinfektionen er slået ned med medicin, forbedres lungefunktionen ikke altid helt igen. Det er derfor af stor betydning, at man tager en forværring i opløbet.

Øget åndenød vil ofte medføre at borgeren/patienten bliver angst. Vær nærværende overfor borgeren/patienten ved angsttilfælde og bevar roen

Faren ved forværring:

Symptomer kan skyldes andre sygdomme hvor borgeren/patienten skal tilses af læge:

- * Akut åndenød - blodprop i lunge eller hjerte
- * Feber, smerter i brystet, hoste, respirationsfrekvens over 25, puls over 120 – lungebetændelse

Forebyggelse af forværring

Den bedste måde, du kan være med til at forebygge på, er at motivere. Her får du de gode råd til forebyggelse i stikord: Rygestop, tag medicin som foreskrevet af lægen, forebyggende influenzavaccinationer om efteråret, undgå stearinlys, parfumelugt og undgå at gå ud i fugtigt vejr.

Tænk også på, at hygiejnen omkring PEP-fløjte og medicindevices (spacer, inhalator) skal være i orden, så borgeren/patienten ikke får forurenende bakterier ned i luftveje og lunger fra sine egne værktøjer. Husk også mundhygiejnen, da dårlig mundhygiejne kan medføre underernæring, lungebetændelse og betændelsestilstand i hjertet.

OBSERVATIONER OG HANDLINGER

Social- og sundhedshjælper

Observationer:

- * Er der mere åndenød og/eller hoste?
- * Er der slim/opspyt, og er det tiltaget i mængde, eller har det skiftet farve?
- * Er slimen blevet mere gult/grønt, tykkere?
- * Hvordan er vejtrækningen, er der "lyd på" eller smerter?
- * Er der forkølelse?
- * Er der feber?
- * Er almentilstanden påvirket?

Handlinger: :

- * Observér hvad du ser, hører og mærker. Fortæl det til sygeplejersken eller social- og sundhedsassistenten
- * Støt borgeren/patienten mest muligt ved at motivere til at bruge TeleKit til løbende at måle ilt saturation, blodtryk og puls. Og vær sikker på, at borgeren/patienten svarer på spørgsmålene i spørgeskemaet i TeleKit
- * Hjælp med vejtrækningsteknikker, god lejrning og evt. inhalationsmedicin
- * Ved behov hjælpes med personlig pleje, ernæring og indtag af væske